

Actieleren in zorg en welzijn – 15 stappen

Actieleren is leren door samen oplossingen en verbeteringen te ontdekken. Bij actieleren in zorg en welzijn leveren alle betrokkenen een bijdrage vanuit hun eigen perspectief. Het gaat om gezamenlijk en gestructureerd zoeken naar oplossingen voor urgente problemen door het inzetten van goed geïnformeerd experimenteren. Het personeelstekort in zorg en welzijn is zo'n urgent, complex probleem. Door deze 15 stappen te volgen vind je gezamenlijk oplossingen die passen.

Stap 1

Identificeer een complex, echt en urgent probleem/pijnpunt

Stap 2

Initieer actieleren als strategie om oplossingen te vinden ([zie drie redenen om te gaan actieleren](#))

- a. Heeft het netwerk/samenwerkingsverband of de organisatie een cultuur voor actieleren?
- b. Ontwerp het actieerproces (doel – middelen – randvoorwaarden)
- c. Bepaal de aanpak (werkconferenties – werkgroepen)

Stap 3

Formeer één of meerdere werkgroepen* van 5-7 personen, bijv. door:

- a. Open oproep binnen een organisatie of over organisaties heen (netwerk of samenwerkingsverband)
- b. Een startconferentie, aanmelding
- c. Gericht werving

Stap 4

Bepaal bij het begin: afspraken over actieleren ([zie 10 spelregels voor actieleren](#))

Stap 5

Bepaal bij het begin: wanneer zijn we tevreden over de vooruitgang die we boeken en hoe merken we dat (indicatoren)? Bepaal hoeveel tijd stap 4-15 mogen duren, stel een einddatum vast en ontwerp het proces ([zie Het ideale ontwerp actieleren](#))

Stap 6

Houd ieder individueel een logboek bij van acties en ontdekkingen én leg de bijeenkomsten vast in een verslag (eventueel visueel)

Stap 7

Leg alles op tafel wat het probleem betreft (feiten, ervaringen, emoties, meningen); kader het probleem af als dat te veel is

Stap 8

Daag vooronderstellingen over het probleem uit; reflecteer op de huidige situatie en werkwijze; doe dit eventueel samen met een facilitator of aan de hand van een creatieve methodiek

Stap 9

Haal feedback over het probleem op uit het netwerk of de organisatie

Stap 10

Zoek actief naar wat en wie kan helpen een oplossing te vinden (lees, kijk, nodig uit) en daag vooronderstellingen over oplossingsstrategieën uit

Stap 11

Kies enkele concrete oplossingen en verdeel de verantwoordelijkheid binnen de werkgroep om hiermee te experimenteren

Stap 12

Deel de resultaten van de experimenten in de werkgroep en reflecteer op de succesfactoren en knelpunten; herhaal stap 11 en 12 indien nodig

Stap 13

Deel (eind-)resultaten in open/brede bijeenkomsten

Stap 14

Evalueer regelmatig aan de hand van vooraf opgestelde indicatoren voor succes (zie punt 5)

Stap 15

Rond het proces af door de gevonden oplossing verder te brengen in het eigen netwerk of de eigen organisatie; en begin zo nodig een nieuw actieerproces met stap 1

**Ben jij op zoek naar meer inspiratie voor actieleren?
Bezoek www.actielearnetwerk.nl**